

VIRÁG CSABA

VICSA

1933 - 2015

Minden történeti kornak, minden társadalmi közegnek, minden kultúrának megvannak azok a személyiségei, akik koruk értékeit alkotásaikon keresztül tovább éltetik.

Virág Csaba – VICSA – a háború utáni nagy építész generáció meghatározó személyisége. Szándékosan nem írom múlt időben, mert jelentős alkotásain keresztül továbbra is velünk él. A Forradalom évében '56-ban diplomázott, aztán Középülettervezési Tanszék, Iparterv, Lakóterv, majd 1994-től Z. Halmágy Judittal közös, magáncég. Jómagam 1972-ben a mesteriskola második ciklusában kerültem vele személyes kapcsolatba. Együtt ültük a továbbképzéseket, - Ő, mint mester, - utaztuk az országot és a külföldet. A 70-es évek nem kifejezetten kedveztek „az egyedi” építészetnek. A javarészt előre gyártott építési technológia panel gondolkodásmódot szült. Virág Csaba volt az egyike kiváló építészeinknek, aki felvállalta és erre hál' Isten lehetőséget is kapott, hogy az akkori kor nyugati példáin alapuló magyar korai high-tech építészet alapjait lerakja.

Mindemellett igen kreatívan vett részt – nem „panel” aggyal – a házgári rekonstrukciókban és számos újszerű gondolatiságú lakótelep koncepciója tőle származik.

Ars poeticája: a funkció, a használhatóság, a szerkezet és a gazdaságosság egységének megjelenítése volt.

Az OMFB Vitorlásklubja Füreden épült '72-ben és remekül példázza VICSA mentalitását.

A Budai Várban 1979-ben felépült Magyar Villamosipari Művek épülete szakmai berkekben óriási vihart kavart. A fémszerkezetű, csupa üveg homlokzat történeti építészeti környezetben addig hatott furcsán, míg VICSA tőle szokásos laza, de célratoró előadásmódban fel nem világosította a kritizálókat arról, hogy az üveghomlokzatban visszatükröződő történeti építészeti környezet okozza a legkisebb kárt, hiszen nem rivalizálni akar, hanem tükröt tart a régi kultúra elé.

A Naphegyi MTV Székház hasonló érzelmeket szült és akkor lassan elérkezünk a Kálvin térhez. Szerencsém volt rápillantani a tervezés közbeni vázlatokra és hallgatni az építész kollégáival folytatott eszmecserét. A koncepció megint olyan kristálytiszt volt, mint amilyen a ház szeretett volna lenni. A téren jelenlévő számos építészeti stílus közé ugyanis VICSA egy transzparens épületet kívánt ékelni, melyen a Szabadság híd felől átlátva a Nemzeti Múzeumot, egyéb helyekről pedig a tér további épületeit lehetett volna finoman sziluettjeikkel észlelni. Nos, hát ezt a koncepciót nem az akkori magyar építőipari háttérre találták ki, így a ház ismét kritikai céltáblává vált. Mindazok, akik ennek a nagygenerációnak az árnyékában nőttünk fel, pontosan tudjuk, hogy Magyarországon a 70-es, 80-as években ilyen jellegű gondolkodás üstökösszerű nyomot húzott a még sötét, szürke égbolton.

Munkásságát számos állami elismerés, szakmai és vállalati kitüntetés, díj fémjelezte.

Embersége, humora kiválóan színesítette egyébként racionális egyéniségét, és könyvet lehetne írni azokról a kedves eseményekről, melyeknek főszereplője volt.

Sokan nem felejtjük el az 1974-es egyiptomi mesteriskolás záró utunkat sem, ahol sok mindent láttunk, sok mindent tapasztaltunk, sok mindent kóstoltunk. Egymás személyiségét, humorérzékét és túróképességét is, melyből VICSA szintén kiválóan vizsgázott, még a szállodai uszodában történő „vízbe röppenése” alkalmával is.

Igazságtalan lenne az emlékezésből kihagyni Pázmándi Margitot, szintén nagy tehetségű építész feleségét, hiszen alkotói évei alatt jól érezhető volt talentumuk, egymást serkentő gondolatisága.

VICSA! Szakmánk, az általad épített környezeten keresztül, tudomásul véve személyiséged hiányzó varázsát nagyrabecsüléssel, szeretettel emlékszik Rád!

Isten veled!

Bálint Imre DLA